

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/69/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416200820
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8416200820.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa H. Z., X.. XX.XX.XXXX, L. M. XXX, M.-Č., právne zast. JÁNSKÝ&PARTNERS, advokátska kancelária, Štúrova 13, Nitra, proti odporcovi: Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, o návrhu navrhovateľa zo dňa 16.02.2016 na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok zo dňa 02.03.2016 č.k. 5C 35/2016-35 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 16.02.2016 zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom podaným na súd telefaxom dňa 16.02.2016 sa navrhovateľ domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by bol odporcovi uložený zákaz výkonu záložného práva vzťahujúceho sa na osobné motorové vozidlo továrenskej značky Š. R. X.X V. XxX U. R., M.: V., K. Y. XXXX registrovaného v Notárskom centrálnom registri záložných práv („ďalej len NCRzp“) pod č. NCRzp XXXXX/XXXX zo dňa 24.08.2015, najmä aby sa zdržal práva k výkonu záložného práva prísť, pokračovať v ňom, alebo ho akokoľvek realizovať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Dňa 19.02.2016 bol návrh doplnený v súlade s ustanovením § 42 ods.1 OSP.

V skutkovom odôvodnení návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ uviedol, že dňa 10.09.2015 ako fyzická osoba kúpil od pána Z.C. L., X.. XX.XX.XXXX, L. B. X/XX, X.-G., osobné motorové vozidlo Y. R. čiernej metalízy U.: X. XXX A.. V technickom preukaze motorového vozidla podľa jeho tvrdení nebolo vyznačené akékoľvek obmedzenie s nakladaním predmetného vozidla, a preto bolo odhlásené na navrhovateľa.

Navrhovateľ ďalej tvrdí, že v čase kúpy vykonal lustráciu predávajúceho na Notárskom centrálnom registri záložných práv. Zároveň lustraval i podľa VIN čísla, ktoré mu uviedol predávajúci. Obe lustrácie vyšli podľa tvrdení navrhovateľa negatívne.

V mesiaci december 2015 mal byť navrhovateľ predvolaný na Políciu vo veci zaistenia osobného motorového vozidla Y. V., z dôvodu možného spáchania niektorého trestného činu, o ktorom ale navrhovateľ nemá presnú vedomosť. Vo svojom návrhu uvádza, že až pri tomto výsluchu navrhovateľ zistil, že vozidlo Š. R. malo byť predmetom financovania odporcom.

Po tomto výsluchu navrhovateľ vykonal opätovnú lustráciu v NCRzp podľa VIN čísla karosérie motorového vozidla pričom zistil, že na motorovom vozidle by malo viaznuť záložné právo v prospech odporcu registrované dňa 24.08.2015.

Motorové vozidlo mal predávajúci Z. L. v prospech odporcu založiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a to Zmluvou o zriadení záložného práva k hnuťelnej veci č. XXXXXXXXXX zo dňa 18.08.2015.

Súd v rámci konania o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predložených navrhovateľom: Výpis z ORSR, lustrácia v NCRzp z 10.11.2015, negatívna lustrácia v NCRzp- vyhľadávanie podľa záložcu, Žiadosť o preverenie a prešetrovanie skutočností súvisiacich so spáchaním trestných činov týkajúcich sa motorových vozidiel, osvedčenie o evidencii vozidla, Úradný výpis z NCRzp, pričom dospel k nasledovným záverom:

Podľa § 151h ods.1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník („ďalej len OZ“), pri prevode alebo prechode zálohu pôsobí záložné právo voči nadobúdateľovi zálohu, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje, že záložca môže záloh alebo časť zálohu previesť bez zaťaženia záložným právom alebo ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa ods. 3 predmetného ustanovenia záložné právo nepôsobí voči nadobúdateľovi zálohu, ak záložca previedol záloh v bežnom obchodnom styku v rámci výkonu predmetu podnikania. Záložné právo nepôsobí voči nadobúdateľovi zálohu ani vtedy, ak bol v čase prevodu alebo prechodu zálohu pri vynaložení náležitej starostlivosti dobromyseľný, že nadobúda záloh nezaťažený záložným právom. Ak je záložné právo registrované v registri záložných práv, predpokladá sa, že nadobúdateľ zálohu nie je dobromyseľný, ak nepreukáže opak.

Ak niekto teda zmluvne prevezme vec, na ktorej viazne záložné právo, spolu s vecou nadobudne aj povinnosť vyplývajúcu zo záložno-právneho vzťahu. Tu sa totiž prejavuje vecno-právny charakter záložného práva. Zákonným predpokladom je tu ale skutočnosť, že pri uzavretí zmluvy nadobúdateľ o záložnom práve vedel alebo musel vedieť. Takto tomu je napríklad pri prevode nehnuteľnej veci, kde zápis v katastri nehnuteľností alebo poznámka, že bol podaný návrh na vklad záložného práva do katastra vylučuje možnosť, vylučuje možnosť aby nadobúdateľ o záložnom práve nevedel. Podobne je tomu aj pri hnuťelnej veci, na ktorej je zreteľne označené jej založenie.

Podľa ustanovenia §151md ods.1 písm f) OZ záložné právo zaniká ak bol v čase prevodu/prechodu zálohu nadobúdateľ dobromyseľný.

Vzhľadom na to, že podľa § 151e OZ sa na vznik záložného práva vyžaduje jeho registrácia v Notárskom centrálnom registri záložných práv zriadenom podľa osobitného zákona ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak, musí súd prihliadnuť na zákonnú prezumpciu toho, že nadobúdateľ zálohu nie je (s poukázaním na dátum kedy bolo záložné právo k predmetnému vozidlu zapísané do NCRzp) dobromyseľný, iba ak by preukázal opak.

V danom prípade má súd za to, že navrhovateľ svoju dobromyseľnosť nepreukázal dostatočne. Vo svojej argumentácii v rámci návrhu na vydanie predbežného opatrenia navrhovateľ tvrdí, že predávajúci nebol upozornený na skutočnosť, že vozidlo je zaťažené záložným právom a táto skutočnosť nebola vyznačená ani v technickom preukaze, a tiež, že v čase kúpy, čo je podľa §151md ods. 1 písm, f) rozhodujúci čas na určenie toho, či voči nemu záložné právo na základe dobromyseľnosti zanikne, vykonal lustrácie podľa mena predávajúceho a podľa VIN čísla vozidla v NCRzp, ktoré boli negatívne. V tomto smere mu možno uznať, že pokiaľ nebol na danú skutočnosť predávajúci upozornený, predávajúci ho uviedol do omylu, no navrhovateľa zodpovednosti nezbavuje skutočnosť, že v dobe, keď motorové vozidlo kupoval, teda dňa 10.09.2015, záložné právo k predmetnému vozidlu už bolo v NCRzp zapísané. Konkrétne ku dňu 24.08.2015 pod číslom 24697/2015. Súd jeho tvrdenie, ktorým by mal preukázať, že v čase kúpy bol dobromyseľný, teda že pred kúpou vozidla vykonal lustráciu v NCRzp, ktorá mala negatívne výsledky nepokladá za relevantné a to vzhľadom na to, že lustrácia, ktorú súdu predložil ako podklad jeho tvrdení nie je datovaná, teda nemožno zistiť, či bola predmetná lustrácia vykonaná v čase pred uzatvorením kúpnej zmluvy tak, ako to navrhovateľ tvrdí. Navyše, súd musí konštatovať, že predmetná lustrácia, je pravdepodobne len akousi „špekuláciou“ zo strany navrhovateľa,

ktorou sa snaží preukázať svoju dobromyseľnosť v čase uzavretia kúpnej zmluvy, a to z dôvodu, že súdu predložený listinný dôkaz, ktorým má byť negatívna lustrácia záložného práva, je zjavne iba kópiou originálu vytlačeného z portálu NCRzp, skopírovanou tak, aby na nej nebolo vidno dátum, kedy bol originál tejto negatívnej lustrácie vytlačený priamo zo stránky NCRzp. Či už tento dátum nebol na listine vloženej do spisu skopírovaný úmyselne alebo nie, nemožno listinu pokladať za rozhodujúci dôkaz, keďže nie je možné zistiť, kedy bola táto lustrácia skutočne robená. Navyše, táto lustrácia vyšla ako negatívna z dôvodu, že vo vyhľadávani na stránke NCRzp podľa osoby záložcu, navrhovateľ zadal zlé meno osoby, od ktorej vozidlo kupoval. Na súdu predloženej listine lustrácie totiž figuruje meno „L.“ namiesto správneho „L.“. Na ďalších lustráciách robených navrhovateľom je toto meno už uvádzané správne. I keby tak navrhovateľ učinil len nedopatrením, neznamená to, že v rozhodnej dobe nebolo záložné právo v registri záložných práv zapísané. Pokiaľ ide o navrhovateľom spomínanú lustráciu podľa VIN čísla, táto nie je doložená medzi dôkazným materiálom.

Na podloženie týchto tvrdení súdu, súd sám len na základe údajov poskytnutých navrhovateľom lustraval v registri NCRzp. Pokiaľ bolo priezvisko predávajúceho do vyhľadávača zadané bez dĺžna, hoci aj s uvedením správneho dátumu narodenia predávajúceho, register k danému menu nevidoval žiadne záložné právo. Akonáhle však bolo priezvisko zadané správne, teda ako „L.“, register zobrazil výsledky týkajúce sa záložných práv viazaných k osobe predávajúceho. Medzi nimi aj záložné právo viaznuce na Š. R., ktorej sa má predbežné opatrenie týkať. Navyše po vytlačení lustrácie či už negatívnej alebo pozitívnej priamo zo stránky NCRzp bol na dokumente jasne viditeľný dátum, kedy k lustrácii došlo.

Súd vec právne posúdil podľa ust. § 76 ods. 1 písm. e/ O.s.p. a vyslovil záver, podľa ktorého vychádzajúc z doposiaľ predložených listinných dôkazov, ako aj z tvrdení navrhovateľa, súd dospel k záveru, že neboli naplnené všetky zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Je nepochybné, že v prípade, že by navrhovateľ v predmetnom návrhu jasne preukázal svoju dobromyseľnosť, bolo by to dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko by to vyžadovala potreba ochrániť toho, kto nadobudol práva dobromyseľne. Predmetný návrh však nie je dostatočne podložený relevantnými dôkazmi, skôr len tvrdeniami zo strany navrhovateľa.

Čo je potrebné zdôrazniť, je fakt, že obava navrhovateľa, že by mal odporca vykonať svoje právo uspokojiť svoju pohľadávku zo zálohu spočívajúcom na predmetnom vozidle skôr než bude rozhodnuté vo veci samej nie je v návrhu nijako reálne podložená. Je možné, že pokiaľ mal veriteľ zabezpečenú svoju pohľadávku aj inými právnymi inštitútmi slúžiacich tomuto účelu, v najbližšej dobe ani k výkonu záložného práva nepristúpi. Nie je teda preukázaný naliehavý právny záujem na nariadenie predbežného opatrenia, čo je podstatným faktorom pri posudzovaní, či takéto predbežné opatrenie bude vydané. Na základe takto nedostatočne preukázaného právneho stavu nemožno obmedziť v právach veriteľa, ktorý má svoju pohľadávku zabezpečenú záložným právom a nariadením predbežného opatrenia by bol obmedzený vo výkone tohto svojho práva.

Navrhovateľ v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu na vydanie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a predbežné opatrenie v navrhovanom znení nariadi. Namietal, že nie je zrejmé, na základe čoho konkrétne súd namieta, že navrhovateľ neosvedčil základné predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia, keď priamo vyplývajú z návrhu a priložených listín a súd sa obmedzil len na všeobecné (paušálne) konštatovanie, že predpoklady nezistil. V tomto smere je nedostatočným aj odôvodnenie údajnej absencie naliehavého právneho záujmu. Podľa názoru odvolateľa absolútne neprípustným a predčasným je v tejto fáze konania konštatovanie súdu, že navrhovateľ nepreukázal dobromyseľnosť dostatočne. Navrhovateľ k návrhu priložil dôkazy a doklady, ktoré mal v čase podania návrhu k dispozícii. Okrem toho sú v tejto fáze konania v tomto smere akékoľvek špekulatívne úvahy súdu o vykonaných lustráciách, kópiách a postupoch navrhovateľa nemiestne, neprípustné a predčasné, a to tým skôr, ak súd nevykonal žiadne ďalšie dokazovanie, nevypočul p. L., nevyžiadal informáciu od polície SR o stave dotknutých a súvisiacich konaní, nevyžiadal v ďalšom konaní od odporcu záložnú zmluvu, ktorú navrhovateľ nemal a nemá k dispozícii, a na ktorú sa sám súd pri citácii zákonnej úpravy odvoláva v súvislosti s tým, že záložné právo nemusí pôsobiť voči nadobúdateľovi, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje, že záložca môže zálohu previesť bez zaťaženia záložným právom. Už len z tohto dôvodu mala byť pre zabezpečenie neskoršieho výkonu rozhodnutia, resp. pre potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania predbežná úprava nepochybne nariadená.

Prejudikovaním súdom prvého stupňa, že navrhovateľ nepreukázal svoju dobromyseľnosť, súd de facto nedáva možnosť navrhovateľovi preukázať opak, čím mu upiera jeho ústavne garantované právo na súdnu ochranu.

Súd sa ani len náznakom nevyporiadal s otázkou primeranosti a odôvodnenosti zásahu, resp. hrozbou zásahu do práv jednotlivých účastníkov. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza zjavne z nesprávneho právneho posúdenia, čo nevyhnutne znamená nedostatok dôvodov, a teda nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Odvolateľ zároveň namietal zjavné prejudikovanie vo veci samej, čo je neprípustné a v rozpore so zákonom.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p. a zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Poukazuje na správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia.

K odvolacím námietkam navrhovateľa sa žiada uviesť nasledovné.

Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia, ak sa v návrhu žiada dočasná úprava pomerov účastníkov je osvedčenie nároku (aspoň pravdepodobnosť, že navrhovateľ môže byť držiteľom práva, ktoré je základom nároku) a preukázanie naliehavosti dočasnej úpravy pomerov.

Z obsahu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zákazu výkonu záložného práva je zrejme tvrdenie navrhovateľa, že bol čo sa týka existencie záložného práva na predmetnom motorovom vozidle dobromyseľný v tom, že motorové vozidlo nie je záložným právom zaťažené. Vyplýva to jednak z toho, že predávajúci ho na zaťaženie motorového vozidla nijako neupozornil. Zároveň odporca nebol akýmkoľvek spôsobom uvedený alebo akokoľvek zaznamenaný v technickom preukaze motorového vozidla. Rovnako lustráciou predávajúceho v čase kúpy navrhovateľ nezistil na predmetnom motorovom vozidle akúkoľvek ťarchu, a preto bol oprávnené a dobromyseľne presvedčený o tom, že nadobúda motorové vozidlo bez akéhokoľvek zaťaženia. Čo sa týka prvotnej lustrácie v NCRzp podľa VIN motorového vozidla v čase jeho kúpy, táto taktiež vyšla negatívne, inak by navrhovateľ vozidlo samozrejme nekúpil. Navrhovateľ je v tejto súvislosti presvedčený o tom, že predávajúci mu zámerne oznámil nesprávne VIN číslo vozidla, prípadne, že mohlo prísť k omylu pri jeho zapisovaní. Bez ohľadu na naposledy uvedené, akúkoľvek ťarchu na vozidle ani predávajúcim navrhovateľ nezistil, a preto bol presvedčenia dobromyseľný v tom, že nadobúda vozidlo bez záložného práva. V prípade dobromyseľnosti, vychádzajúc z vyššie citovaného ust. § 151 h/ ods. 3 Občianskeho zákonníka nemá voči navrhovateľovi pôsobiť záložné právo. Zákonná úprava dokonca v prípade dobromyseľnosti stanovuje, že záložné právo zaniklo. V dôsledku toho teda nie je ani možné nariadiť jeho výkon.

Ako dôkaz na osvedčenie tvrdených skutočností vo vzťahu k dobromyseľnosti navrhovateľ predložil negatívnu lustráciu Z. L. v Notárskom centrálnom registri záložných práv.

Nemožno teda súdu prvého stupňa vyčítať, ak na zodpovedanie otázky, či navrhovateľ nárok osvedčil, hodnotil listinné dôkazy predložené navrhovateľom, najmä však negatívnu lustráciu Z. L. v Notárskom centrálnom registri záložných práv. Zadanie nesprávnych údajov do vyhľadávača pri lustrácii v registri NCRzp (L. namiesto L.) nemožno hodnotiť v prospech navrhovateľa.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že navrhovateľ svoju dobromyseľnosť (existenciu, ktorej samotný navrhovateľ spája s existenciou práva) neosvedčil.

Za tohto stavu, keď nárok navrhovateľa nebol osvedčený, nebolo potrebné sa ďalej zaoberať preukázaním naliehavosti dočasnej úpravy pomerov.

Z uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s ust. 219 ods. 1 a 2 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.